

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/197/2015
Identifikačné číslo spisu: 4014200173
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:4014200173.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu Mgr. Viliama Pohančeniča a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci navrhovateľky: B. W., nar. XX.XX.XXXX, Q. XXX/X, M., proti odporcovi: Sociálna poisťovňa, ústredie, ulica 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sd/47/2014-38 zo dňa 28.04.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sd/47/2014-38 zo dňa 28.04.2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

súd v Nitre rozsudkom č. k. 19Sd/47/2014-38 zo dňa 28.04.2015 podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil rozhodnutie odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.10.2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie odporcu“), ktorým odporca podľa § 70 ods. 1 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietol žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok zo dňa 08.10.2013 s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Nitra zo dňa 08.10.2013 nie je invalidná, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd mal súd z vykonaného dokazovania za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľky bol posudzovaný na základe jej žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 08.10.2013. Navrhovateľka žiadala byť uznaná invalidnou pre zdravotné problémy, ktoré sa týkali viacerých chorôb, pre ktoré je liečená odbornými lekármi a pre stav po operácii dňa 24.09.2010, kedy došlo k vybratiu tumoru. Posudkoví lekári sociálneho poistenia za najzávažnejšiu chorobu považovali zdravotné problémy týkajúce sa sekundárnej epilepsie fokálnej so sekundárnou generalizáciou. Tejto chorobe zhodne priradili 30% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Z navrhovateľkou predložených správ z odborných vyšetrení mali za preukázané, že u nej ide o malé záchvaty prejavujúce sa chvíľkovou stratou pamäti,

nepatrnými záškľbmi svalov a rúk, veľké záchvaty nemala a stav je kompenzovaný príslušnou liečbou. Prítomné sú prejavy ľahkého organického postihnutia bez vážnej duševnej poruchy. Ostatné zdravotné problémy vyhodnotili ako posudkovo nevýznamné. Hepatopathia nemá aktivitu a trombofilný stav je kompenzovaný. Zdravotný stav navrhovateľky bol posúdený v správnom a súdnom konaní počnúc podaním žiadosti o invalidný dôchodok až do rozhodnutia krajského súdu o opravnom prostriedku navrhovateľky proti neprávoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu. V tomto časovom období navrhovateľka absolvovala aj MRI vyšetrenie mozgu 28.03.2014, ktoré vykázalo negatívny nález. Krajský súd dospel k záveru, že v rámci správneho a súdneho konania boli posúdené všetky navrhovateľkou predložené správy z odborných vyšetrení vrátane prepúšťacích správ z hospitalizácií. Keďže navrhovateľka nespĺnila podmienku invalidity na vznik nároku na invalidný dôchodok, krajský súd napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie, ktoré na základe výzvy krajského súdu realizovanej uznesením zo dňa 17.06.2015 doplnila podaním doručeným krajskému súdu dňa 07.07.2015. Žiadala, aby jej žiadosť o invalidný dôchodok bola opätovne posúdená. Uviedla, že jej zdravotný stav sa stále zhoršuje a nesúhlasila s tým, že nespĺňa kritériá nároku na invalidný dôchodok. V dôsledku zlého zdravotného stavu bola nútená prerušiť štúdium na Súkromnej strednej umeleckej škole v Nitre v 2. ročníku, pričom k odvolaniu priložila fotokópiu rozhodnutia o prerušení štúdia. Mala za to, že jej zdravotný stav mal byť posúdený podľa kapitoly VI - Choroby nervového systému, Epileptické záchvaty a iné záchvatové ochorenia, písm. c) - ťažká forma, teda generalizované záchvaty minimálne jedenkrát mesačne, parciálne záchvaty častejšie ako jedenkrát týždenne so sprievodnými psychickými zmenami. K odvolaniu pripojila správu z neurologického vyšetrenia dňa 12.02.2015 so záverom o sekundárnej parciálnej epilepsii s komplexnými záchvatmi, anxióznym stavom. Navrhovateľka uviedla, že jej stavy úzkosti sú v poslednom čase také intenzívne, že v noci nemôže spať, má obavy zo smrti, von chodí len pod dohľadom dospeléj osoby a bojí sa záchvatu. Počas záchvatu sa pomačuje, nevie o sebe. Vnímanie informácií jej robí problémy, niekedy má aj viackrát denne menší záchvat - vtedy dostane veľký strach. Naordinované lieky berie poctivo, ale tie len udržiavajú jej zlú psychickú situáciu a strach z budúcnosti.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedla navrhovateľka v odvolaní, nepovažoval za opodstatnené. Navrhovateľka v odvolaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybnili úplnosť a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov. Na posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť, sa vyžadujú odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverené posudkovým lekárom, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Pochybnosti navrhovateľky o nesprávnom posúdení jej zdravotného stavu sú nedôvodné a vyvolané jej subjektívnym presvedčením, čo nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Nakoľko navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by sa jej zdravotný stav zhoršil v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nevznikol jej nárok na invalidný dôchodok.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podmienkou vzniku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je invalidita poistenca. Za invalidného poistenca sa v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. považuje poistenc, ktorý má pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú

činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4, určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmienujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods. 2, 3, 5 až 8 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Z uvedeného vyplýva, že pre uznanie invalidity sa vyžaduje nielen dlhodobosť nepriaznivého zdravotného stavu, ale súčasne musí ísť o taký nepriaznivý zdravotný stav, ktorý podľa poznatkov lekárskej vedy dlhodobo, nielen prechodne, spôsobuje trvalý pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v miere nad 40%.

Odvolačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje jeho správnosť. Na zdôraznenie správnosti tohto rozsudku dopĺňa (§ 219 ods. 2 O.s.p.):

Lekársku posudkovú činnosť dôchodkového poistenia vykonáva v zmysle § 153 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. posudkový lekár Sociálnej poisťovne príslušnej pobočky a posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredie. Lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a ktorý sa vysporiadava so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu posudky posudkových lekárov príslušnej pobočky Nitra zo dňa 08.10.2013 a ústredia Sociálnej poisťovne, vysunuté pracovisko v Nitre zo dňa 12.02.2014, tieto podmienky spĺňajú.

Zo záverov posudkov zo dňa 08.10.2013 a 12.02.2014, resp. ich doplnení vyplýva, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky sú podľa doložených lekárskeho nálezu epileptické záchvaty a iné záchvatovité ochorenia podľa kapitoly VI, oddiel A, položka 4, písm. b) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. Takémuto postihnutiu zodpovedá 30% miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Iné zdravotné postihnutia, ktoré má navrhovateľka, nemajú podľa posudkových lekárov vplyv na výšku miery poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Navrhovateľka v odvolacom konaní nepreukázala žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali doplnenie dokazovania. Posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia. Nie je podstatné, aký je subjektívny pocit navrhovateľky ani či narušenie zdravotného stavu môže v budúcnosti viesť k ďalšiemu zhoršovaniu. Aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov za úplné, presvedčivé a zodpovedajúce kritériám, upraveným v zákone č. 461/2003 Z. z., pričom posudkoví lekári sa vysporiadali so všetkými namietanými zdravotnými ťažkosťami navrhovateľky.

Pokiaľ ide o v odvolaní namietané zhoršenie zdravotného stavu (stavy úzkosti), na túto okolnosť

odvolací súd neprihliadal, keďže nebola preukázaná dlhodobosť v zmysle § 71 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z.

Odvolací súd súčasne v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia odporcu je v zmysle § 250i ods. 1 O.s.p. rozhodujúci stav v čase vydania napadnutého rozhodnutia odporcu, teda stav ku dňu 22.10.2013. V prípade zhoršenia zdravotného stavu v neskoršom období preto navrhovateľka má možnosť podať novú žiadosť o invalidný dôchodok.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2, § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka nebola v tomto konaní úspešná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.